

מדינת ישראל
משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : חורף תשפ"א, 2021
היקף הבחינה : 1 יח"ל
מספר שאלון : 992101

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

חיבור
מחונן

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. חומר עזר מותר לשימוש: אין להשתמש בחומר עזר.
- ג. מבנה השאלון, בבחינה זו פרק אחד בלבד:
לפרק זה – 100 נקודות
- ד. הוראות מיוחדות:
1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.
  2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
  3. שימו לב: כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.
- ה. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:										
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____										
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____										
ת.ז. <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>											שם מרכז הבחינה: _____

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1 – 4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום את מספר הנושא.

שימו לב להנחיות לכל נושא. כתבו על כל חלקי הנושא, והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור. השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד וחצי לפחות.

נושא 1: מעקב דיגיטלי אחרי תושבים

בתחילת משבר הקורונה הודיע ראש הממשלה בנימין נתניהו כי המדינה תעקוב אחרי תושביה באמצעים טכנולוגיים, כלומר דרך הטלפון הנייד. המתנגדים להחלטה רואים בה פגיעה בזכות הפרטיות. גם עיתונאים יצאו נגד ההחלטה ואמרו שמדובר בפגיעה בחופש העיתונות ובחיסיון עיתונאי. התומכים טוענים שהזכות להישאר בחיים חזקה יותר מהזכות לפרטיות, וכי מדובר במצב זמני שמטרתו למנוע את הפצת המגפה. בזכות המעקב אפשר יהיה לוודא שמי שאמור להיות בבידוד אכן עושה זאת, ואפשר יהיה להתחקות אחרי המקומות שבהם היו חולי קורונה.

האם אתם תומכים במעקב דיגיטלי כחלק מההתמודדות עם מגפת הקורונה? הביעו

דעתכם, הציגו נימוקים ובססו אותם בעזרת דוגמאות.

נושא 2: חיסון בכפייה נגד נגיף הקורונה

על רקע מבצע החיסונים הנרחב נגד נגיף הקורונה (COVID-19), נשמעות בקרב האוכלוסייה קריאות בעד ונגד קבלת החיסון. סקרים מגלים שרבע מהאוכלוסייה בישראל לא רוצה להתחסן. המתנגדים חוששים מהליך האישור הזריז שקיבל החיסון. עוד הם אומרים, כי תופעות הלוואי של החיסון אינן ידועות עדיין. התומכים בקבלת החיסון טוענים שאם רוצים שהנגיף ייעלם, רוב האוכלוסייה צריכה להתחסן. מי שהתחסן מפני מחלה מידבקת לא יחלה בה ולא ידביק אחרים. נוסף לכך, לא ניתן לחלות מקבלת החיסון משום שהתרכיב אינו מכיל את הנגיף הקורונה או חלק ממנו.

האם לדעתכם המדינה צריכה לכפות על האזרחים להתחסן? הביעו דעתכם, נמקו אותה

ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.

נושא 3: העיסוק באוכל בטלוויזיה וברשתות החברתיות

בשנים האחרונות העיסוק באוכל תופס מקום מרכזי בערוצי הטלוויזיה וברשתות החברתיות, למשל פייסבוק ואינסטגרם. יש מי שרואה בעיסוק באוכל חלק בלתי נפרד מהמשפחה ומהקהילה. העיסוק באוכל משמר את המסגרת המשפחתית, למשל בארוחות חג. כמו כן, העיסוק באוכל הוא חלק מהתרבות. לכל תרבות יש חשיבות וטקסים המיוחסים לאוכל, וניתן להכיר תרבויות באמצעות החשיפה למטבח שלהן. המתנגדים טוענים כי העיסוק באוכל תפס מקום מוגזם בחיינו. עוד הם אומרים, שחברות שונות מנצלות זאת על מנת לקדם מוצרים שחלקם עלולים לפגוע בבריאותנו.

**האם אתם חושבים כי העיסוק באוכל בכלי התקשורת הוא מוגזם?
כתבו מהי דעתכם, נמקו אותה ובססו דבריכם באמצעות דוגמאות.**

נושא 4: חינוך ביתי

תופעת החינוך הביתי הולכת וגדלה בעשורים האחרונים בישראל. אם בעבר היה מדובר במשפחות בודדות, כיום יש מאות משפחות שהחליטו לחנך את ילדיהם בבית. התומכים בחינוך הביתי טוענים, כי כך הילדים יכולים לקבל את מלוא תשומת הלב ואת דרך הלימוד המתאימה לצרכיהם. כמו כן, ההורים הם מי שמכירים הכי טוב את ילדיהם וזכותם לבחור מסגרת חינוכית שמתאימה להם. המתנגדים טוענים, כי ילדים זקוקים לקשר עם אנשים בכלל ועם בני גילם בפרט, וחינוך ביתי מונע קשרים חברתיים. כמו כן, סביר להניח שלהורים אין ידע מקיף בכל המקצועות.

מה דעתכם על תופעת החינוך הביתי? הביעו דעתכם, הציגו נימוקים ובססו אותם בעזרת דוגמאות.

בהצלחה!

מחווון לבדיקת טקסט טיעון

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעון ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעון בחיבור.	כללי (3 נק')
3 נק'		סכום רכיב כללי מבנה (20 נק')
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתיבה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה תוכן (40 נק')
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות דוגמות, הסברים וביסוסים : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות: הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן לשון, מבע וסגנון (20 נק')
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון תקינות (17 נק')
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל . תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס וביידוע. ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים.	
	פיסוק תקין	
	כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות
100 נק'		סך כל הרכיבים